

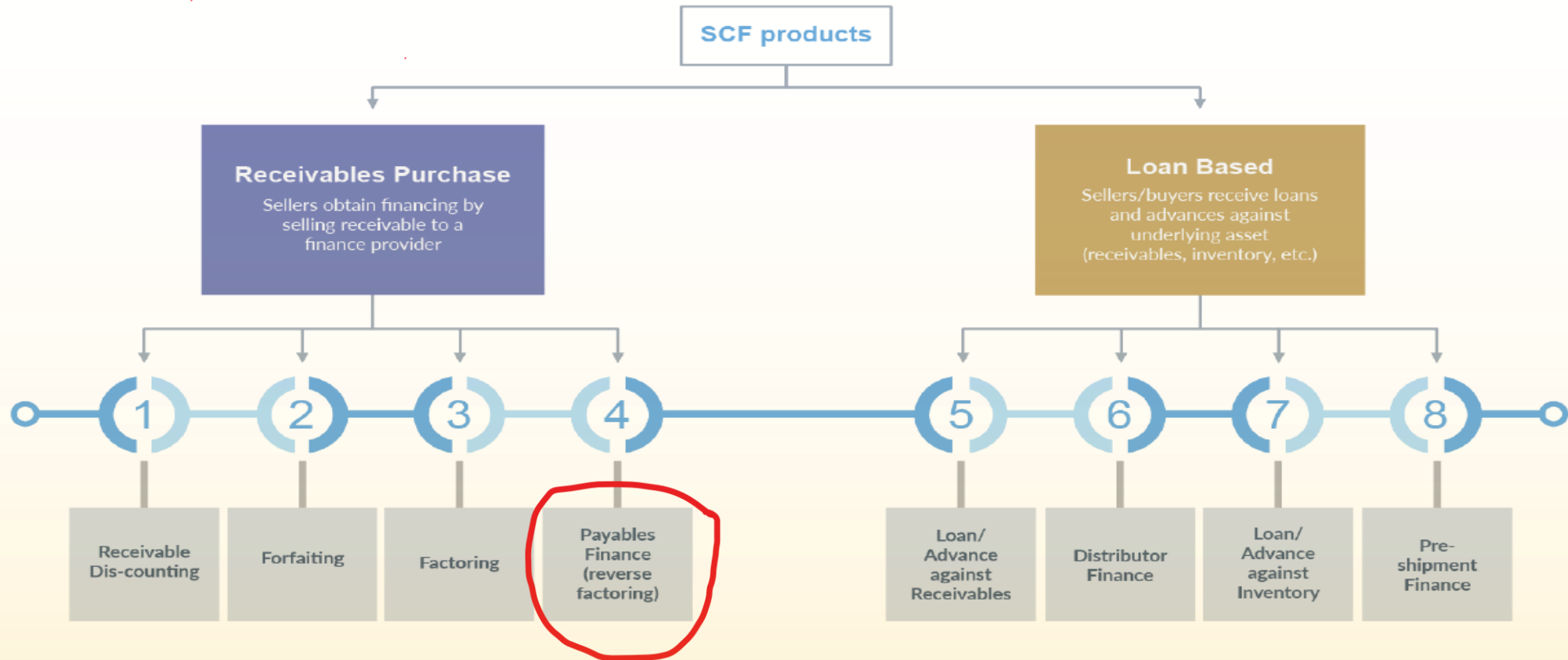
НИЙЛҮҮЛЭЛТИЙН СҮЛЖЭЭНИЙ САНХҮҮЖИЛТИЙН ЗАРИМ АСУУДАЛ

З.ШАГДАРСҮРЭН

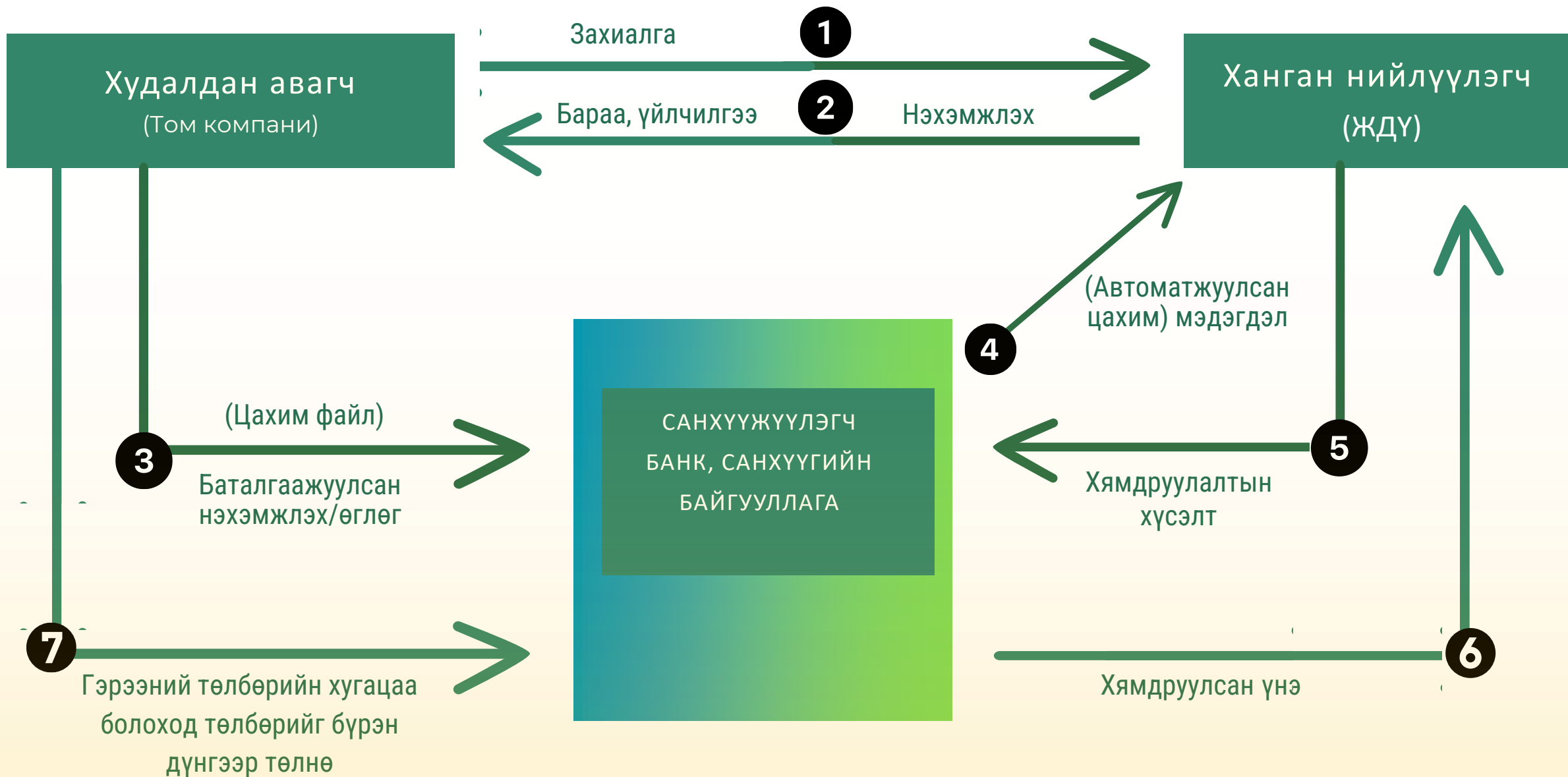
2025 ОНЫ 11 САРЫН 17

Нийлүүлэлтийн сүлжээний санхүүжилтийн бүтээгдэхүүний төрлүүд

Эх сурвалж: ОУСК, Supply Chain Finance Knowledge Guide

УРВУУ ФАКТОРИНГ (REVERSE FACTORING)-ИЙН СХЕМ

УРВУУ ФАКТОРИНГИЙН ЭРХ ЗҮЙН ХАРИЛЦАА

Урвуу факторингийн түгээмэл шинжүүд (FCI, ADB)

Урвуу факторингийн түгээмэл шинжүүд

УРВУУ ФАКТОРИНГ

Урвуу факторингийн гэрээний талууд нь Банк болон Худалдан авагч байна

Банк авлага худалдан авах эсэхээ өөрөө шийдэх эрхтэй байна (заавал худалдан авах үүрэг хүлээхгүй)

Санхүүжилтийн гэрээ буюу авлага худалдах, худалдан авах гэрээний талууд нь нийлүүлэгч байна

Голд эрсдэл Худалдан авагчид шилжинэ. Учир нь Худалдан авагчийн баталгаажуулсан, төлөхийг амласан нэхэмжлэх дээр үндэслэнэ. Санхүүжилтийн үнийг Худалдан авагчид үндэслэн тогтооно

Нийлүүлэгчийн зээлийн үнэлгээ хийх шаардлагагүй, XTM ажиллагаа хийхэд хангалттай

Банк авлагын үнэ цэнийн 100 хувиас өөрийн худалдан авсны төлбөрийг хасаад нийлүүлэгчид шилжүүлнэ

Банк болон нийлүүлэгч буцаан дуудах нөхцөлгүй авлага худалдах, худалдан авах гэрээ байгуулна

Нийлүүлэгч буцаан дуудах нөхцөлгүй гэрээ байгуулснаар тус авлагыг баланснаас хасна

Үндсэн шинжийн харьцуулалт (CITI China)

	Asset Based Lending Хөрөнгө Барьцаалсан зээл	Lines of Credit & Loans (Secured) 信 贷 额 度 & 贷 款 (有 担 保 的) Зээлийн шуугам ба барьцаалсан зээл	Factoring 保 理 Факторинг	Trade Credit Insurance 贸易信贷 保险 Худалдааны зээлийн даатгал	Supply Chain Finance 供应商融资 Нийлүүлэгчийн сүлжээний санхүүжилт
Off Balance Sheet Treatment 表外融资Балансын гадуур	No 否	No 否	Yes 是	N/A 不适用	Yes 是
Legal Documentation 法律文件 Гэрээ	Heavy 繁复	Heavy 繁复	Medium/Light 适中/简单	Heavy 繁复	Light 简单
Discreet to the Buyer 买方谨慎性 Худалдан авагчид мэдэгдэх	Yes 是	Yes 是	Yes 是	Yes/No 是/否	No 否
Financing Pricing 融资利率定价 Санхүүжилтийн үнэ	High cost, up to PBOC+30% 利率高, 常高达央行基准利率上浮30%	High cost, up to PBOC+30% 利率高, 常高达央行基准利率上浮30%	High cost, up to PBOC+30% 利率高, 常高达央行基准利率上浮30%	Premium based on the Supplier and Buyer Risk 保费基于供应商和购买者的风险	Low cost, usually <= PBOC 1 yr Loan Rate 利率低廉, 通常低于央行基准利率
Advance Rates 融资率 预支率 融资率 预支率	70%-85% of pledged assets 抵押资产的70 – 85%	60%-85%	70%-85% of the AR 应收账款的70 – 85%	Up to 90% 最多承保90%应收账款	100% of Approved Amount – Discount 批准发票100%贴现
Improves Commercial Relationship with Buyer 提升买卖双方商业关系 Худалдан авагчтай харилцааг сайжруулах	No 否	No 否	No 否	Maybe 可能	Yes 是
Bank Recourse to Supplier? 银行向供应商追索权? Буцаан дуудах	Yes 是	Yes 是	Yes 是	N/A 不适用	No 否
Credit Relationship 占用谁的信贷额度 Зээлийн харилцаа	Supplier 基于供应商	Supplier 基于供应商	Supplier 基于供应商	Supplier 基于供应商	Buyer 基于买方
Typical Program Size 典型的项目规模 Санхүүжилтийн хэмжээ	Medium/ Very Large \$25mm - \$1bn 中等/非常大的规模 \$25mm - \$1bn	Small \$100k to \$10mm 小规模\$100k to \$10mm	Small \$100k to \$10mm 小规模\$100k to \$10mm	N/A 不适用	Supplier's AR size not relevant 与供应商的应收账款规模无关

Эрсдэл болон урьдчилгаа төлбөрийн харьцуулалт

Эх сурвалж: ОУСК, Supply Chain Finance Knowledge Guide

Risk for banks declines as we progress down the SCF value chain

Risk for banks			
Stages	 Purchase order Bank provides loan to supplier against a PO	 Unapproved invoices Bank provides loan to supplier against an	 Approved invoices Bank purchases invoice from the supplier and provides financing
Risks	• Two types of risks are present: > Performance risk of supplier > Default risk of supplier • Recourse is only to supplier	• Lower fraud and performance risk • Recourse typically still only to supplier, as invoices have not been approved by buyer	• Fraud and performance risks are lower as risk shifts to credit-worthy buyer • Recourse can be against either supplier or buyer
Typical % of invoice lent by bank	30-40%	50-60%	100% (less discount value)

Хямдрал тооцсон жишээ болон санхүүжилтийн бусад аргатай хийсэн харьцуулалт (J.P. Morgan)

Discount Cost Calculation Example (Rates displayed are for illustrative purposes only)

Invoice Date	2/14/2020		
Maturity Date	5/14/2020		
Date that J.P. Morgan received invoice details	2/29/2020		
Invoice discount start date	2/29/2020		
Number of days for discounting (2/29/2020 - 5/14/2020)	75 days		
Invoice amount	\$100,000		
USD LIBOR rate	1.69%	Spread	0.75%
Discount Fee	$\$100,000 \times (1.69\% + 0.75\%) \times 75/360 = \508.33		

Supplier is paid \$99,491.67 on Day 15.

Supply Chain Finance Cost Comparison

Below is a cost comparison for an invoice amount of \$100,000 with a 75-day discount period comprised of 90-day terms less 15-day invoice approval time.

Loan Type	Annual Rate	Cost	Savings from the J.P. Morgan Supply Chain Finance Program
J.P. Morgan Supply Chain Finance Program	2.44% (USD LIBOR + 0.75%)	\$508.33	-
Bank Loan	4.21% (3m USD LIBOR + 2.50%)	\$1,052.50	\$544.17
Factoring Fee	15%	\$3,750.00	\$3,241.67

Санхүүжилтийн хэмжээ 80 хувь байх хувилбар

АВЛАГА ХУДАЛДАХ, ХУДАЛДАН АВАХ ГЭРЭЭ (Receivables Purchase Agreement)

1) 100 хувь урьдчилан төлөх хувилбар (Financing rate 100%)

А. Худалдан авах үнийн тооцоо

Худалдан авалтын үнэ = $PA - [PA * (W/365) * (X\%)]$

PA: Холбогдох дансны авлагын үнийн дүн

W: Хямдруулалтын хугацаа

X% [...] % (суурь хүү нэмэх нь марж гэх мэт)

Б. Бусад шимтгэл , хураамж

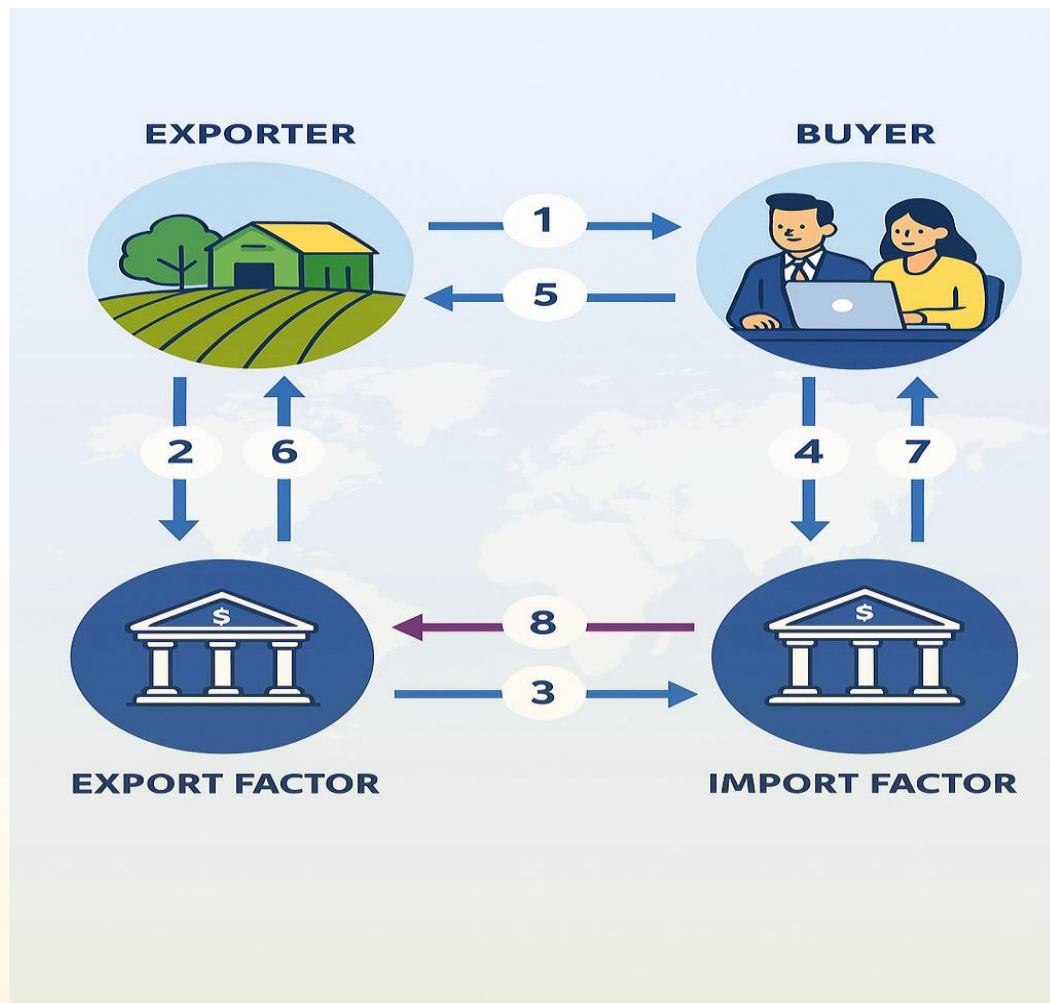
(Сонголтоор хийх хөнгөлөлтийн хувьд гүйлгээний шимтгэл авах нь түгээмэл)

2) Хэсэгчилсэн байдлаар урьдчилан төлөх хувилбар (Financing rate 80%)

А. Эхний төлбөр, нөөц үлдээх (80:20)

Б. Худалдан авагч авлагын төлбөрийг бүрэн шилжүүлсний дараа өөрийн хүү шимтгэл, бусад зардлыг суутгаад үлдсэн дүнг нийлүүлэгчид шилжүүлэх

ЭКСПОРТЫН ФАКТОРИНГ

Алхам

Тайлбар

01

Экспортлогч худалдан авалтын захиалга авна

02

Экспортлогч импортлогчийн мэдээллийг экспортын фактор руу илгээнэ

03

Экспортын фактор өөрийн түнш импортын факторын тусламжтайгаар импортлогчийн зээлийн чадварыг шалгана

04

Импортын фактор импортлогчийг үнэлж, зээлийн лимит тогтооно

05

Экспортлогч барааг импортлогч руу ачуулна

06

Экспортын фактор нэхэмжлэлийн дээд тал нь 80% хүртэлх мөнгөн урьдчилгаа өгнө

07

Төлбөрийг импортлогчоос импортын фактор хүлээн авна

08

Импортын фактор мөнгийг экспортын факторт шилжүүлнэ

09

Экспортын фактор үлдэгдэл 20%-ийг шимтгэлээ хасаад экспортлогчийн данс руу шилжүүлнэ

ФАКТОРИНГИЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ЗАРИМ АСУУДАЛ

1. Хууль эрх зүйн зохицуулалт

- Факторингийг гагцхүү ББСҮА-ны тухай хуульд тодорхойлсон байдаг → зөвхөн буцаан дуудах нөхцөлгүй хувилцбар?
- Иргэний хуулиар (123-р зүйл) шаардах эрх шилжүүлэх боломжтой.
- ХЭХБЭХБТХ-ийн (3.2) дагуу авлага барьцаалах эрх баталгаажна.

2. Зөвшөөрөлтэй холбоотой асуудал

- Банк болон ББСБ-д тусгай зөвшөөрөл шаардлагатай.
- Факторингийг банкны үйл ажиллагаа гэж ангилах боломжтой.

3. Актив ангиллын зөрүү

- Банк, ББСБ-ын актив ангилалт факторинг дээр харилцан адилгүй (зээлтэй адилтгах шаардлагатай).

4. Нягтлан бодох бүртгэл

- Хөрөнгийг балансаас хасах (derecognition) ойлголт дутмаг.
- Буцаан дуудахгүй тохиолдолд авлагыг бүртгэлээс хасаж, орлогод тооцох; буцаан дуудах эрхтэй бол зээл гэж үзэх.

5. Татварын зохицуулалт

- НӨАТ-ын хуулиар факторингийг татвар ногдох үйл ажиллагаа гэж үздэг.
- Зээлтэй адил тэгш зохицуулалт шаардлагатай.

ФАКТОРИНГИЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ЗАРИМ АСУУДАЛ

Монголбанк, Банкны активыг ангилах, активын эрсдэлийн сан байгуулж, зарцуулах журам, Хавсралт 1.а.

	Өр төлбөр төлөгдөх хугацаанаас хэтэрсэн хоногоор				
Ангилал	Энгийн	Хугацаа хэтэрсэн	Хэвийн бус	Эргэлзээтэй	Муу
Зээл	≤ 15 , ≤ 30	≤ 90	91-180	181-360	≥ 361
Авлага болон бусад актив	≤ 30	31-60	61-90	91-120	≥ 121

Санхүүгийн зохицуулах хороо, Банк бус санхүүгийн байгууллагын активыг ангилах, активын эрсдэлийн сан байгуулж, зарцуулах журам, Хавсралт

Ангилал	Энгийн	Хугацаа хэтэрсэн	Хэвийн бус	Эргэлзээтэй	Муу
Зээл, факторинг (авлага)	≤ 30	≤ 90	91-180	181-360	≥ 361
Авлага (ерөнхий)	≤ 30	31-60	61-90	91-120	≥ 121

БАЙГАЛЬ ОРЧНОО ХАЙРЛАЖ
МОД ТАРЬЦГААЯ!
